OSTRAVSKÝ TALENTOVNÍK

INFORMÁTOR O PODPOŘE NADÁNÍ

PRO PEDAGOGY, ŽÁKOVSKOU I RODIČOVSKOU VEŘEJNOST

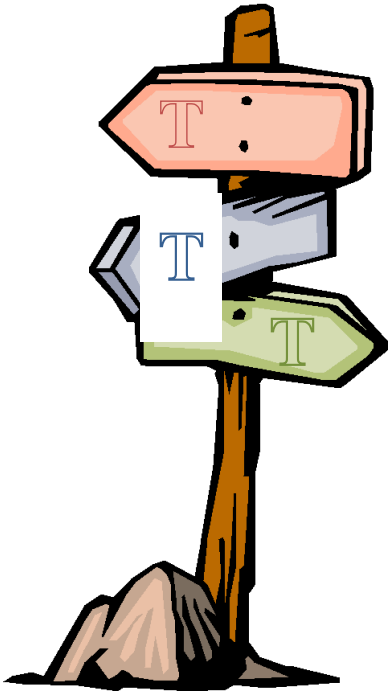

Z.ÁŽITEK
A.DRENALIN
D.OBRODRUŽSTVÍ
E.DUKACE
K.REATIVITA

OSTRAVA!!!

Obsah

Úvod 2
Okénko do světa nadání 3
Koordinátoři nadání 6
Příklady dobré praxe 8
Pozvánky 11
Závěrečné slovo 13
Nástěnka 14
Soutěž ……..15

Únorové aktivity

Přátelské setkání u kulatého stolu
Téma: Diagnostika nadaných

Nová osobnost, nová zkušenost
Téma: eduLarp jako vzdělávací metoda (praktický workshop)

Úvod

Milí čtenáři,

ponořte se do čtení 1. vydání Talentovníku.

Co je to?

Občasník, který je určen pro všechny, kteří se věnují nebo chtějí věnovat **nadaným dětem** v jakémkoli věku.

Kdo ho vydává?

Nezisková organizace **Z. A.D.E.K, z.s.** , realizátor projektu Talentovník, jdem do toho společně, **podpořeného statutárním městem Ostrava.**

K čemu Vám poslouží?

Naleznete zde informace ze světa podpory nadání, seznam akcí a aktivit pořádaných na podporu nadání zejména na území statutárního města Ostrava, příklady dobré praxe, odborné články, užitečné odkazy a třeba i něco pro pobavení. V příloze se můžete těšit na zajímavé vzdělávací hry, které můžete využívat při vzdělávání nadaných dětí.

V tomto čísle najdete:

Okénko do světa podpory nadání, informace o i pro koordinátory nadání, příklady dobré praxe, komentář oddělení školství MMO, pozvánky na zajímavé akce.

Okénko do světa podpory nadání

Proč se starat o nadané a kolik jich vlastně je

„Talent má mnoho různých tváří. Přichází v rozmanitých tvarech a podobách.“

Jonas Ridderstrale

Nadpis jsme si vypůjčili ze stejnojmenného článku národního ústavu vzdělávání publikovaného na webových stránkách. V článku se autor vyjadřuje k počtu nadaných a zároveň ústy odborníka odpovídá na otázku, z jakých důvodů jich není více: cit: *„Často se uvádí, že nadaných jsou v populaci dvě až tři procenta. Ze solidních zahraničních výzkumů vyplývá, že kdyby měly všechny děti potřebné podmínky pro svůj rozvoj, dokázalo by 20–25 % z nich vyniknout v nějaké oblasti.“* Už jen výsledky tohoto výzkumu nás mohou utvrdit v tom, že věnovat pozornost a úsilí nadaným se společnosti musí vyplatit a několikanásobně vrátit. Pouhý pohled na rozdíl čísel 2% a 20% ukazuje, že podceňování práce s nadanými nás jako společnost už mohlo stát a zřejmě stálo mnohé. Izraelská psycholožka Erika Landau, zakladatelka Institutu pro nadané a talentované děti v Tel Avivu, kterou výše uvedený článek cituje, se k tomuto tématu odborně vyjádřila slovy: cit: *„Mnoho nadaných a talentovaných dětí, jestliže se jim nedostává odpovídající podpory, upadá a nerozvíjí své nadání, které by je mohlo dovést k vědeckým objevům, umělecké tvorbě, umožnilo by jim stát se vůdčími osobnostmi nebo prostě jen šťastnými lidmi, s přiměřenou sebedůvěrou. Ignorováním talentů ztrácí i společnost. Ztrácí tvořivé vůdčí osobnosti ve vědě, umění, politice a získává frustrované odpadlíky ze škol, společnosti, veřejného života a někdy i ze života vůbec.“*

Zdroj: NÚV 2014 Vzdělávání 1/2014
http://www.nuv.cz/vystupy/vzdelavani-1-2014

Stručně a výstižně

…. základní informace pro každého, kdo se rozhodne zabývat problematikou nadaných žáků

- Nadané dítě nemusí být úspěšné ve všech školních oblastech, jeho schopnosti mohou být nerovnoměrně rozloženy i rozvinuty. V některých oblastech může podávat průměrné, nebo i podprůměrné výkony.
- Nadané dítě nemusí být vždy bezproblémové, může jít o dítě, nepřizpůsobivé, které vyrušuje, má konflikty se spolužáky potažmo i s vyučujícími, protože narušuje vyučovací proces.
- Mezi dětmi nadanými jsou často děti s poruchou učení nebo chování.
- Nadané dítě může být v některých oblastech učení neprospívající. Jeho skutečné schopnosti jsou skryty, nebo jim v jejich využití brání nějaký handicap, který na první pohled nemusí být patrný. Zejména v těchto případech je nutná cílená psychologická diagnostika a podpůrné opatření, aby se co nejvíce eliminoval handicap ve prospěch optimálního rozvoje schopností.
- Rozpoznat nadané dítě nemusí být vždy snadné.
- Projevy vysokého nadání jsou většinou patrné již v raném věku - např. neobvyklá živost, menší potřeba spánku, vysoká úroveň aktivity, schopnost se velmi dobře soustředit a to i po dlouhou dobu a na několik věci současně, velmi aktivně reagovat na vnější podněty, velká potřeba přísunu nových podnětů, neobvyklá paměť, velká rychlost učení, rychlý rozvoj řeči, časný zájem o písmena, čísla a jiné znaky, všeobecná zvídavost a mnoho dalších.
- Identifikace mimořádného nadání probíhá v pedagogicko-psychologickém centru. Podnět k vyšetření může podat škola se souhlasem rodičů či rodiče sami. Výsledek diagnostiky včetně podpůrných opatření dokladujících mimořádné nadání je závazným dokumentem pro školy a to včetně mateřských.
- Žáci mají nárok na vzdělávání v souladu se svými schopnostmi. Tedy u výuky nadaných žáků to znamená obohacování učiva, akceleraci, cílený rozvoj tvořivosti, kreativity apod.
- Zanedbání schopností rozumově nadaných dětí, zejména v počátcích školní docházky, neznamená pro dítě jen čekání na zvládnutí látky ostatními dětmi, ale nudu, která může mít negativní vliv na další rozvoj dítěte a celoživotní postoj ke vzdělávání.

- Není-li dítě nuceno překonávat překážky, o něco usilovat, prožívat pocit uspokojení z úspěchu, začne spojovat pojem „škola“ s pojmem „nuda“. Škola jej prostě nebaví.
- Touha po poznání a neustálé potřebě něco objevovat má být od útlého dětství podněcována a rozvíjena, pro optimální vývoj dítěte je to velmi důležité. V opačném případě mohou nadprůměrné schopnosti vytvořit sílu, která začne působit proti učení a vzdělávání.
- Pedagog se musí naučit nadané děti rozpoznat, identifikovat, zajistit správnou diagnostiku a poskytnout jim takové podmínky pro vzdělávání, které jim umožní rozvinout jejich potenciál a dosahovat výsledků, které obohatí celou naši společnost.

Pasáž o nadaných, kteří bezesporu potřebují podporu, bez dalších komentářů zakončíme odpověďmi nadané dvanáctileté dívky z Pensylvánie. Na otázku Jany Škrabánkové, autorky knihy Žijeme s nadáním, „Co pro Tebe znamená být nadaná“ odpověděla dívka těmito takto (citace):

- *„Mít strach, že v určitém momentě sklouznu a udělám něco špatného a všichni si toho všimnou.“*
- *„Být frustrována, když udělám něco báječného a ostatní se jen smějí.* “
- *„Být zděšená, když neznám odpověď a každý na mě hledí.* “
- *„Být nadšená, když stvořím něco, co každý ocení.* “
- *„Stydět se, když učitel oznamuje mé známky.* “
- *„Být na vrcholu blaha, když někdo ocení mou práci.* “
- *„Být nervózní, když jsem tlačena do pozice být vždy nejlepší.* “

Zdroj: FREEMAN, Joan. *Educating the Very Able.* Ofsted, London, 1998.
DOČKAL, Vladimír a kol. *Psychológia nadania.* Bratislava: SPN, 1987.
ŠKRABÁNKOVÁ, Jana. Z materiálů pracovní skupiny k nadaným při MŠMT ČR, 2012.

Koordinátoři nadání

Máš zájem dostávat informace z oblasti podpory pro nadané děti přímo osobně? Stačí vyplnit formulář na níže uvedené stránce.

www.zadek-ostrava.cz/talentovnik

Základní aktivity koordinátorů nadání

- Osobní odborný růst – podpora a nadání
- Zajišťování odborných seminářů pro sborovnu
- Spolupráce s odborníky (pedagogická centra, psychologové, aj.)
- Identifikace talentovaných žáků
- Organizace práce s talenty ve škole
- Aktivity pro talentované žáky (exkurze, setkání s odborníky, badatelské dny, aj.)
- Navázání spolupráce mezi vzdělávacími stupni (MŠ – ZŠ – SŠ – VŠ)
- Navázání spolupráce s firmami a odborníky z praxe
- Spousta dalších aktivit spojených s podporou nadání ve Vaší škole

Aktivity pro koordinátory nadání v Ostravě

Projektem **"Ostravský talentovník, jdem do toho společně"** spolufinancovaného **statutárním městem Ostrava** se náš spolek Z.A.D.E.K. aktivně podílí na podpoře nadání v Ostravě. Náš koncept podpory se opírá o podporu koordinátorů nadání, kteří jsou hlavním pilířem v práci s talenty na všech stupních škol v Ostravě.

Do této chvíle jsme uspořádali celkem **3 workshopy a kulaté stoly**. Při prvním setkání jsme koordinátorům nadání představili náš projekt a cestu, kterou bychom se rádi vydali. Druhá schůzka byla po netradičním představení účastníků formou seznamovací hry ryze odbornou. Interaktivní seminář s názvem „Efekt prvního dojmu“ se setkal s mimořádným úspěchem.

Koordinátoři nadání si formou zážitkové metody mohli na vlastní kůži vyzkoušet **vybrané metodické praktiky a postupy pro práci s talenty**. O přestávce byla představena **vzdělávací karetní hra z naší dílny „Král zlomků**“, kterou si mnozí účastníci s nadšením vyzkoušeli. Podobný úspěch měl i praktický workshop vzdělávací metody eduLARP. Na tomto setkání se koordinátoři zúčastnili **zážitkové hry Memento mori** a proměnili se ve členy posádky jaderné ponorky K19. Při hře, rozboru a zpětné vazbě odehraných rolí zažili účastníci transfer do školních lavic a mohli se vcítit do role žáků a propojit zážitky ze hry se vzděláváním.

Pro koordinátory připravujeme další odborné besedy a praktické workshopy.

Pevně věříme, že díky podpoře města Ostravy, se nám podaří koordinátorů nadání vytvořit **efektivní skupinu nadšených pedagogů**, která bude ve své škole organizovat podporu rozvoje talentovaných dětí.

Únorové aktivity pro koordinátory nadání

Název: Přátelské setkání u kulatého stolu
Téma: Nadaný žák v základní škole
Termín: 15. 2. 2018
Místo konání: SVČ Ostrava - Zábřeh
Odborný garant: PaedDr. Renata Kovářová, Ph.D.

Název: Nová osobnost, nová zkušenost (praktický workshop)
Téma: eduLarp jako vzdělávací metoda
Termín: 22. 2. 2018
Místo konání: ZŠ Chrjukinova 12
Odborní garanti: Bc. Jiří Szűcs, Bc. Radek Morys

*přihlásit se můžete zde: www.zadek-ostrava.cz/

Příklady dobré praxe

Mateřská škola

Ostrava – Poruba, Čs. Exilu 672, příspěvková organizace

Projekt je realizován s finanční podporou statutárního města Ostravy.

Projekt je zaměřen na ROZVOJ TECHNICKÝCH DOVEDNOSTÍ ŘEMESLA a ZÁKLADY PŘÍRODNÍCH VĚD VE VÝUCE MŠ.

Děti se, v rámci vzdělávání jednotlivých tříd MŠ, samy zapojily do realizace těchto projektů a aktivit s nimi spojenými.

My pedagogové, jsme si za hlavní cíle projektu kladli:

1) *Podnícení zájmu předškolních dětí o technické a přírodovědné obory.*
2) *Zkvalitnění výukového zázemí zejména v oblasti podpory motivace v rámci technických oborů, rozšíření znalostí pedagogů při aplikaci nových motivačních metod.*
3) *Využití nejmodernějších pracovních postupů osvědčených v praxi, nových metod a forem práce v technickém vzdělávání - a to především za pomoci stavebnice LEGO EDUCATION.*

Všechny tyto předpokládané stěžejní cíle byly naplněny.

V rámci projektu bylo proškoleno 25 pedagogů na 7 vzdělávacích akcích (přepočteno 112 osob). Zapojilo se všech 7 tříd z naší MŠ s celkovým počtem 120 dětí.

Díky tomuto projektu jsme získali nové poznatky, které jsme prakticky implementovali do vzdělávacího procesu MŠ. Vznikl tím komplexní program využitelný v rámci naplňování cílů RVP PV.

Našimi pedagogy byly sestaveny sborníky, s výše uvedenými tématy, které jsou volně ke stažení na webových stránkách www.skolkaexilu.cz a mohou sloužit jako inspirace pro širokou veřejnost. Zástupci MŠ se také zúčastnili konference, která se konala ve Světě techniky Ostrava, kde prezentovali výsledky obou projektů.

Troufám si říci, že kromě nových znalostí, poznatků a poučení, si děti odnesly i spoustu hezkých zážitků z účasti na tvorbě pokusů a konstrukce staveb, se kterými byly seznámeny.

Zmijová Martina DiS. – pedagog MŠ, Čs. Exilu

Základní škola

Ostrava-Poruba, I. Sekaniny 1804, příspěvková organizace

Projekt je realizován s finanční podporou statutárního města Ostravy.

Projekt je zaměřen na podporu talentovaných žáků a žáků se zájmem o přírodovědné předměty s názvem projektu: **Bádat? Ano!**

Naše škola ZŠ Ostrava-Poruba, I. Sekaniny 1804 obdržela dotaci 475 000 Kč na projekt Bádat? Ano!, jež podporuje talentované žáky a žáky se zájmem o přírodovědné předměty.

V rámci tohoto projektu proběhlo na naší škole i na půdě externích subjektů několik zajímavých akcí pro talentované žáky a žáky s mimořádným zájmem o přírodní vědy. Z uskutečněných akcí jmenujme Biochem. dny, kdy talentovaní žáci si pod dohledem pedagoga připravili pro své mladší spolužáky aktivity s přírodovědnou technikou – nejen teoretického ale hlavně praktického charakteru. Další akcí je úspěšný Víkend s vědou, kdy se talentovaní žáci zúčastnili přednášky, experimentovali v laboratoři třineckého gymnázia, posléze prováděli biologická měření. Prožili celý víkend v přírodě v Nýdku v Beskydech.

Žáci se zúčastnili akcí a laboratorních cvičení na Přírodovědecké fakultě OU, Hornicko-geologické fakultě VŠB TU, Wichterlově gymnáziu v Ostravě-Porubě a Velkého světa techniky v Ostravě. Talentovaní žáci rovněž na naší škole pracují v rámci tohoto projektu ve dvou speciálních klubech. Ti starší (10 žáků) se zaměřují na chemii a biologii, provádějí mnoho experimentů a individuálně se připravují na odborné soutěže. Skupina mladších žáků (7 žáků) se věnuje praktickým úlohám napříč všem přírodovědným předmětům.

Také jsme z prostředků dotace zakoupili řadu laboratorních pomůcek, multioborových sad, dále měřící senzory, se kterými talentovaní žáci pracují v klubech. Doplnili jsme naši odbornou mini knihovnu, pořídili interaktivní učebnice a pracovní sešity. Pořádáme školní

soutěže, které slouží i na vyhledávání talentů. Z plánovaných akcí zmíníme výjezdní Chemické soustředění a únorovou přednášku a show popularizátora věd Dr. Michaela Londesborougha.

Svět techniky

Ostrava-Vítkovice, Vítkovická 3004

Projekt je realizován s finanční podporou statutárního města Ostravy.

Díky podpoře města má Ostrava desítky nových malých řemeslníků – projekt Malý řemeslník.

Zcela nový program vymysleli pro žáky mateřských škol lektoři Světa techniky. Je zaměřen na **vyhledávání a podporu talentovaných dětí předškolního věku v oblasti tvořivosti a zručnosti**. Nese název Malý řemeslník a jeho první turnusy za sebou mají již čtyři mateřské školy z obvodu Moravská Ostrava a Přívoz.

Program Malý řemeslník vznikl a byl spuštěn díky významné podpoře Statutárního města Ostrava. Lektoři Světa techniky jej připravovali od června loňského roku a od října se pak do něj zapojily vybrané mateřské školy. *„Jedná se o kurz o pěti lekcích, během nichž si děti samy s pomocí lektorů vyrobí dřevěné výrobky. Naučí se manipulovat se základním řemeslným nářadím jako je pilka, vrtačka či další dílenským nářadím. Odměnou po každé lekci je dětem vlastnoručně vyrobená hračka, která jim samozřejmě zůstává. Navíc každý malý řemeslník obdrží diplom za absolvování kurzu,“* přibližuje projekt Jakub Švrček, ředitel Světa techniky.

V roce 2017 absolvovaly projekt mateřské školy Hornická, Poděbradova, Dvořákova a Blahoslavova. Již teď v lednu spouští Svět techniky další dva turnusy například v MŠ Šafaříkova, Na jízdárně, Ostrčilova a Waldorfská. *„Kurzy probíhají přímo v prostředí mateřské koly. Sem je dovezeno veškeré potřebné vybavení včetně pracovních dětských dílenských stolů se svěrákem, dětských ochranných vesticek a potřebného nářadí,“* říká Pavlína Copková, mluvčí Dolních Vítkovic a dodává, že děti pracují pod vedením zkušených lektorů v šestičlenných skupinách. Celý kurz trvá 5 týdnů a je v něm kladen velký důraz na individuální práci s každým dítětem.

Díky finanční dotaci Statutárního města Ostrava mohlo být pro kurz nakoupeno potřebné nářadí, ochranné pomůcky a pracovní materiál. Kromě aktuálně se rozbíhajících turnusů plánuje Svět techniky v projektu pokračovat a rozšířit jej i do dalších ostravských mateřských škol.

Pozvánky na zajímavé akce

Mezinárodní den žen ve vědě 2018

Krátký popis

Při příležitosti Mezinárodního dne žen a dívek ve vědě, který připadá každoročně na 11. února, stejně jako loni hodláme i v roce 2018 uspořádat přátelské prezentační setkání ostravských vědkyň. Chceme tak připomenout úlohu žen ve vědeckém světě a podpořit jejich zapojení do výzkumné činnosti. Program bude sestaven z popularizačních přednášek či ukázek jednotlivých ostravských vědkyň, které představí oblast bádání, které se se zápalem a nadšením věnují. Konference je otevřená, přednášky jsou určeny pro širokou veřejnost a jejich cílem je ukázat, jak rozmanitým vědeckým oblastem se ženy v Ostravě věnují.

Místo konání: **Velký svět techniky, DOV**

Datum: **10. 2. 2018**

MDŽDV 2017

Mezinárodní Konference Talentmanagment Ostrava 2018

Krátký popis:

Město Ostrava připravuje mezinárodní konferenci o práci s talenty, na které se setkají významní odborníci z české republiky i zahraničí. Cílem dvoudenní konference je navzájem se inspirovat, předat si zkušenosti a poznatky, sdílet příklady dobré praxe a propojit všechny, kteří talent umí odhalit a vědí, jak o něj pečovat a rozvíjet ho. Konference se uskuteční ve dnech 8. a 9. března 2018 v prostorách industriální multifunkční auly Gong v Dolních Vítkovicích. Je určena ředitelům, koordinátorům nadání a pedagogické veřejnosti ostravských škol. Hlavními hosty konference jsou v tuto chvíli primář František Koukolík, Václav Klaus ml., baletní mistr, herec a choreograf Vlastimil Harapes a mnoho dalších. Školy budou o systému přihlašování na konferenci informovány městem v nejbližších dnech.

Místo konání: **Gong, DOV**

Datum: **8. – 9. 3. 2018**

Výzva

chcete dát o sobě vědět? Napište nám na e-mail talentovnik@gmail.com. Uvítáme příklady dobré praxe, úspěchy Vašich žáků nebo školy, informace o akcích na podporu nadání apod., které následně uveřejníme v dalším vydání Talentovníku.

Závěrečné slovo

O slovo na závěr jsme požádali **vedoucí oddělení školství** (odbor školství a sportu MMO)

Ing. Marta Szűcsová, MBA

Ostrava podporuje nadané aneb Talentmanagement v Ostravě

Ostrava se chce stát centrem prvotřídního vzdělávání. V září vyhlásila již třetí ročník dotačního programu na podporu vzdělávání a telentmanagement v oblasti technických a přírodních věd. Výsledky dotačního řízení budou známy po březnovém zasedání zastupitelstva a vyvěšeny na webových stránkách města Ostrava www.ostrava.cz.

Díky minulým dvěma ročníkům tohoto programu bylo podpořeno bezmála 80 projektů, které pomáhají vyhledávat talenty, vytvářet jim podmínky pro jejich rozvoj a pro přímý kontakt s praxí doma i ve světě. Pedagogové mateřských, základních, středních i vysokých škol mohli načerpat inspiraci, poradit se s realizátory projektů a zhlédnout prezentace úspěšné práce odvedené jejich kolegy. Školy se pochlubily cílenou praktickou výukou základů fyziky, programování, robotiky, představily výsledky badatelských dnů, práci s 3D tiskárnami a dalšími technickými novinkami. Před pedagogickou veřejnost předstoupili i samotní mladí vědátoři, kteří dokázali svými výsledky všechny přesvědčit, že péče o talenty je ta správná cesta. Říjnová přehlídka prezentací Talentmangement v Ostravě nebyla ojedinělou akcí. Ostravský talentmnagement představuje systematickou podporu nadání napříč všemi stupni vzdělávání. Interaktivní výuku v DOV nemusím zvlášť představovat, protože tu využívají všechny školy. Čerstvou novinkou je však elektronický newsletter Talentovník, který bude přinášet informace ze světa podpory nadání. Prostřednictvím projektu spolku Z.A.D.E.K. z.s., sdružujeme koordinátory nadání a pomáháme jim v jejich práci. Mimořádnou příležitostí pro setkání s věhlasnými odborníky a pro prezentaci práce a aktivit našich škol a města Ostrava je mezinárodní konference Talentmanagement Ostrava 2018. Konferenci pečlivě připravujeme se spolkem Perseus. Bude to unikát, který si určitě nenechejte ujít.

Nástěnka

Zajímavé weby:

www.Centrumnadani.cz

www.nadanedeti.cz

www.talnet.cz

www.deti.menza.cz

www.nidv.cz

www.talent-nadani.cz

www.nadanijetrebarozvijet.cz

www.logickaolympiada.cz

www.talentovani.cz

Šiřte to dál

Talentovník je distribuován všem ředitelům škol na území SMO.

Chtěli byste i Vy dostávat Talentovník přímo do své e-mailové schránky? Neváhejte a vyplňte krátký formulář pro odběr na našich stránkách

www.zadek-ostrava.cz/talentovnik

Badatelský kurz pro zvídavé děti

Středisko volného času, Ostrava Zábřeh, zve všechny zvídavé děti, aby se přihlásily na nový BADATELSKÝ kurz "HOKUS POKUS"!
Kurz je zaměřen na neformální vzdělávání, zejména v oblasti přírodních věd, formou zábavných badatelských programů. Náplní budou také pohybové hry na rozvoj jemné a hrubé motoriky a edukační deskové a konstrukční hry na rozvoj nejrůznějších kompetencí.

Kurz je koncipován ve 12 lekcích, a bude probíhat každé úterý od 16:00 do 18:00.

Přihlásit se můžete na stránkách střediska volného času, http://www.svczabreh.cz/krouzky-a-kurzy

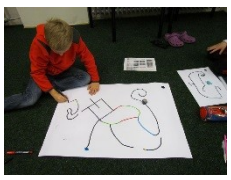

Soutěž

Poznej co je na obrázku a vyhraj…

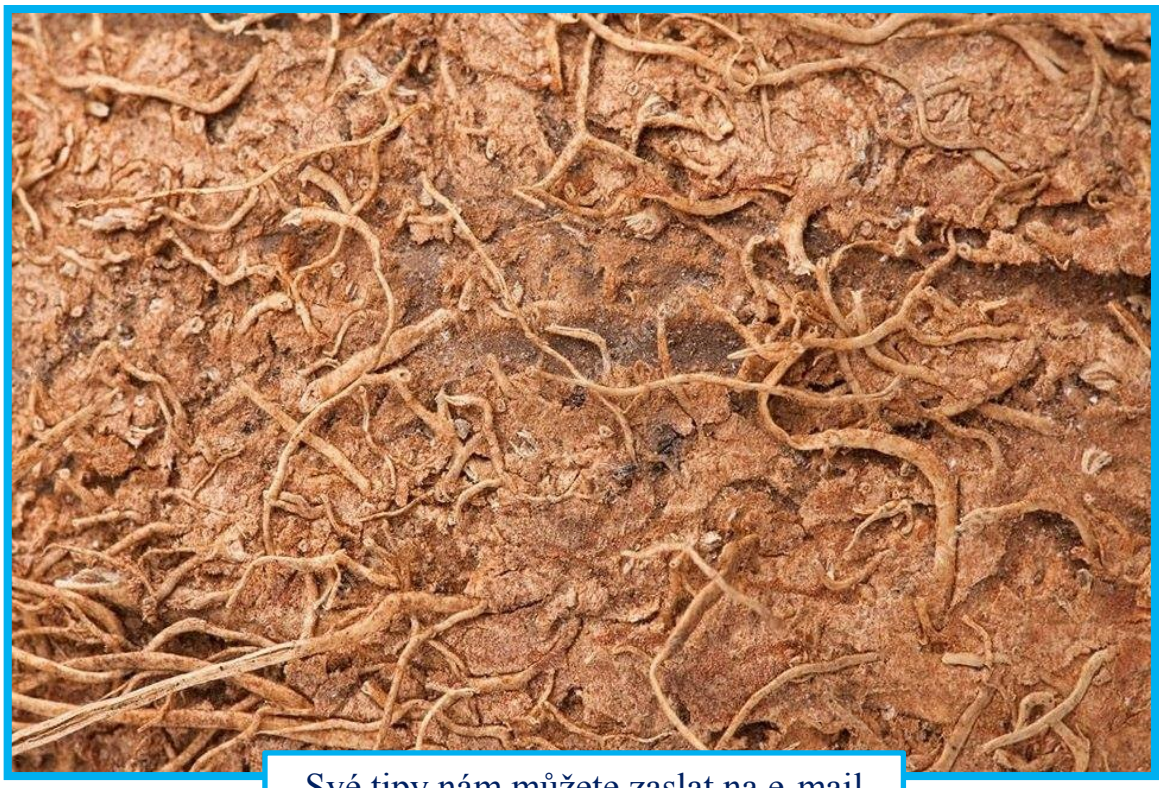

Své tipy nám můžete zaslat na e-mail
zadek.info@gmail.com

Z.ÁŽITEK
A.DRENALIN
D.OBRODRUŽSTVÍ
E.DUKACE
K.REATIVITA
www.zadek-ostrava.cz